

Preporuke javne debate: IPA 2 (2014 - 2020) Perspektive i mogućnosti, korišćenja sredstava 17-18. novembar 2014 Skoplje, Republika Makedonija

1. Komisija za evropska pitanja očekuje da Vlada Republike Makedonije blagovremeno preduzme sve potrebne mere za uspešnu implementaciju Indikativnog strategijskog dokumenta za Republiku Makedoniju (2014-2020.), odobrenog u julu 2014. godine, između Vlade Republike Makedonije i Evropske unije, kao važni strateški dokument, kojim se potvrđuje opredeljenje Evropske unije da produži proces proširivanja i Partnerstva sa našom zemljom.
2. Komisija izražava zahvalnost Evropskoj uniji što su izdvojena sredstva u IPA 2 veća u odnosu na IPA 1, i pored činjenice da se Unija nalazi u postkriznom periodu. Istovremeno, ukazuje na potrebu da se ova dodeljena sredstva, u visini od 664,2 miliona evra, iskoriste na najbolji mogući način za realizaciju strateških ciljeva države, kako bi se omogućilo sprovođenje neophodnih reformi za pripremu i ispunjenje krajnjeg cilja - članstvo Republike Makedonije u evropsku porodicu.
3. Komisija pozdravlja pet strategijskih ciljeva navedenih u četvorogodišnjem programu Vlade Republike Makedonije (2014-2018), koji se poklapaju i sa glavnim ciljevima IPA 2, i to: povećanje ekonomskog rasta i zaposlenje, integrisanje zemlje u EU i NATO, borba sa korupcijom i kriminalom i efikasno sprođenje zakona, održavanje međuetničkih odnosa na osnovu principa zajedničke tolerancije i poštovanje i sprođenje Ohridskog okvirnog ugovora i investiranje u nauku i obrazovanje i informatičku tehnologiju.
4. Komisija ukazuje da Vlada treba što skorije da se prilagodi i da iskoristi novi pristup korišćenja IPA 2 - po sektorima, umesto po komponentima, kao proces koji je u smeru uže usaglašenosti između strategija EU i nacionalnih strategija, čime se uzdiže na viši stepen vlasništvo države korisnika i povećava se koherentnost između sektorskih politika, vladinih rashoda i postizanja boljih rezultata. Da bi se povećala efektivnost IPA 2, prema novom sektorskom pristupu, neophodno je da Vlada blagovremeno uspostavi nacionalnu sektorsku politiku i strategiju za sektorski budžet, da odredi ministarstvo odgovorno za sektor/potsektor, da uspostavi funkcionalni sektorski koordinativni okvir i da preduzme korake za njen razvoj.
5. Komisija preporučuje da se postigne srednjoročno ekonomsko programiranje i srednjoročno fiskalno planiranje, a u tim okvirima i da se preispitaju implikacije iz domaćeg kofinansiranja projekata podržanih od EU.
6. Komisija ističe potrebu za većom stimulacijom, odnosno subvencionisanje od strane države, državnog budžeta i lokalnih budžeta, za deo projektovanih korisnika u kojima je neophodno i kofinansiranje od strane svih partnera uključenih u pojedine projekte. Preporučuje se da se uspostavi državni fond za kofinansiranje građanskih organizacija u okvirima IPA.
7. Komisija ukazuje na značenje i važnost obezbeđivanja što šire transparentnosti o mogućnostima za dobijanje sredstava IPA 2, kao i o prednostima IPA pomoći u zemlji i njenih opštih smerova, da bi se podigla svest kod javnosti za njihovo korišćenje i benefit (korist) od istih.

8. Komisija podstiče Vladu Republike Makedonije da implementira Opštu komunikacijsku strategiju IPA, donetu od strane Vlade Republike Makedonije u julu 2013. godine, sa ciljem da se obezbedi transparentnost i izveštavanje u procesu informisanja građana o uspešnosti iskorišćavanja ovih sredstava. Isto tako, pozdravlja radne posete visokih vladinih funkcionera institucijama-korisnicima IPA fondova i implementatora NPAA, uključujući i organizacije i udruženja građanskog društva, sa ciljem njihovog neposrednog uključivanja i informisanja o svim aspektima korišćenja IPA 2.
9. Komisija potencira značenje jačanja administrativnih kapaciteta IPA struktura u institucijama, preko novih zaposlenja i stručnih obuka specijalizovanih za iskorišćavanje evropskih fondova. Institucionalni kapacitet je ključan za realizaciju IPA 2, u konkretnim aktivnostima u četiri prioritete oblasti, kao demokratija, vladavine prava i ljudskih prava, socio-ekonomski razvoj, obrazovanje, i razvoj ljudskih resursa i poljoprivreda i ruralni razvoj.
10. Komisija, u duhu razvijanja dobrosusedske politike i regionalne saradnje, uvažava zalaganje Republike Makedonije da nastavi da ima konstruktivni i pozitivni doprinos u regionalnim inicijativama sa zemljama Zapadnog Balkana, po principu inkluzivnosti.
11. Komisija ukazuje na potrebu intenziviranja napora Vlade za realizaciju regionalnih projekata u okvirima IPA 2, čime će se povećati i prekogranična saradnja i veze između zemalja u regionu. Isto tako, poziva na naše veće učešće u razvoju modernog i eko-efikasnog železničkog sistema, što će povezivati Jugoistočnu Evropu sa ostatkom kontinenta, kao i na dalji napredak i usaglašavanja transportne politike sa pravom EU, saglasno tački 62, Rezolucije o napredku Republike Makedonije za 2013. godinu Evropskog parlamenta.
12. Komisija pozdravlja podršku EU u ekonomiji i konkurentnosti, preko IPA 2, što će doprineti poboljšanju biznis klime i podršci malim i srednjim preduzećima, čime će se smanjiti razlike između različitih regiona i povezati institucije za istraživanje i razvoj u poslovnom sektoru i sektoru za zapošljavanje.
13. Komisija, imajući u vidu korisnike, saglasno Regulativi br. 231/2014 (stav 6. preambule) za uspostavljanje IPA 2, predlaže, pored redovnih susreta Konferencija Komisije za evropska pitanja/integracije parlamenta zemalja obuhvaćenih u Procesu stabilizacije i asocijacije u Jugoistočnoj Evropi - KOSAP, intenzivnijih zajedničkih regionalnih susreta Komisija za evropska pitanja/integracije, na kojima će se raspravljati o mogućnostima jačanja parlamentarne kontrole u efikasnosti korišćenja fondova EU.
14. Komisija ukazuje na potrebu Sekretarijata za evropska pitanja u Vladi Republike Makedonije, da, najmanje jednom godišnje, dostavlja Skupštini Republike Makedonije informaciju o iskorišćenosti IPA 2.
15. Preporuke sa javne rasprave Komisije za evropska pitanja da se dostave predsedniku Skupštine Republike Makedonije, poslanicima, Vladi Republike Makedonije, Sekretarijatu za evropska pitanja u Vladi Republike Makedonije i Delegaciji Evropske unije u Republici Makedoniji.
16. Preporuke sa javne rasprave da se objave na internet-stranici Skupštine Republike Makedonije kako bi bili dostupni široj javnosti.